Απάντηση εις την ένσταση: «Δεν έχω καιρό δια την Εκκλησίαν· έχω τόσες ασχολίες και δεν προλαμβάνω» (Δημήτριος Παναγόπουλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 23 Ιουνίου, 2010

Και αυτό ακούεται συχνά από τους ανθρώπους, που είναι νεκροί κατά το πνεύμα, ότι δήθεν δεν έχουν καιρόν. Ωρισμένοι δε με ωραίον γαρνίρισμα απορρίπτουν την θρησκεία λέγοντες. Η Θρησκεία είναι καλή και ωφέλιμος, δεν υπάρχει αντίρρησις, και εάν μας ήτο δυνατόν ευχαρίστως θα ακολουθούσαμε τας απαιτήσεις της. Δυστυχώς όμως μας είναι αδύνατον, είναι ανάγκη βλέπετε να εργασθώμεν δια να εξασφαλίσωμεν την συντήρησιν. Οι καιροί είναι δύσκολοι και πολλές και βαρείες φροντίδες και ευθύνες μας πολιορκούν και δι’ αυτό δεν δυνάμεθα να εξοικονομήσωμεν τον απαιτούμενον χρόνον δια να εκπληρώσωμεν τας απαιτήσεις της Θρησκείας, τον εκκλησιασμόν, την προσευχήν, την εξομολόγησιν, την Θείαν Κοινωνίαν και τ' άλλα θρησκευτικά καθήκοντα. Αργότερον ίσως αλλάξουν αι περιστάσεις. Ελπίζομεν, ότι τα έσοδά μας θα αυξήσουν, τα παιδιά μας θα μεγαλώσουν και θα αποκατασταθούν και τότε ίσως έχουμε καιρόν δι' αυτές τις δουλειές.

Όλη αυτή η δικαιολογία στηρίζεται, εάν προσέξωμεν καλώς επάνω εις δύο προτάσεις και διαβεβαιώσεις.

α) Ότι «επί του παρόντος δεν υπάρχει ο διαθέσιμος καιρός»· και

β) Ότι «αργότερα (πάντως προ του θανάτου) θα υπάρχη ο απαιτούμενος δια τα θρησκευτικά καθήκοντα καιρός». Αλλά και αι δύο αυταί διαβεβαιώσεις χωλαίνουν «*επ' αμφοτέραις ταις ιγνύαις*» κατά την έκφρασιν του Προφήτου Ηλιού (*Γ' Βασ. ιη' 21*), δηλαδή και από τα δύο πόδια, διότι, εάν τας καλοεξετάσωμεν θα βεβαιωθώμεν, ότι ακριβώς το αντίθετον αληθεύει.

Και η μεν πρώτη διαβεβαίωσις ότι, δήθεν, «επί του παρόντος δεν υπάρχει διαθέσιμος καιρός» είναι όχι μόνον αστήρικτος, αλλά και μέγα ψεύδος. Διότι η εβδομάς έχει 168 ώρας και απ' αυτάς δεν περισσεύει μία ώρα δια την Εκκλησίαν. Μη γένοιτο Κύριε!

Τότε πώς έχουν καθ' ημέραν ώρας δια θέατρον ή σινεμά; Πώς έχουν ώρας δια την θάλασσαν, ψάρεμα, εκδρομήν, τάβλι, τράπουλαν, γήπεδον, ιππόδρομον, καφενείον, ταβέρναν, σταυρόλεξον, πάρτυ, βεγγέρας, τηλεόρασιν, πολιτικήν συζήτησιν κλπ. κλπ.; Πώς έχουν καιρόν δια να αρρωστήσουν ή να απασχοληθώσιν με την ασθένειαν

προσφιλών των προσώπων; Πώς έχουν καιρόν ίνα ακούσουν, από αβρότητα δήθεν, την πολυλογίαν του αδιάκριτου φίλου ή φίλης, πολλάκις εις βάρος της εργασίας των;

Πώς έχουν ώρας δια σπορ, τέννις, μπάσκετ, ορειβασίαν, σκι, κοπηλασίαν, γυμναστικήν, κολύμβησιν, εκμάθησιν χορών και ξένων γλωσσών, μουσικών οργάνων κ.λ.π.;

Πώς έχουν καιρόν δι' έρωτας, άνομα ραντεβού, παράνομον ζωήν, και κάθε τι που ικανοποιεί την σάρκα, τον κόσμον, τον εγωϊσμόν και το συμφέρον, και δεν ευρίσκουν μίαν ώραν την εβδομάδα, δια να εκκλησιασθώσιν και ολίγα λεπτά την ημέραν δια να προσευχηθώσιν και μελετήσωσιν τον λόγον του Θεού;

Πώς ευρίσκουν κάθε ημέραν καιρόν και διαβάζουν όλα τα νέα της ημέρας από εφημερίδας και περιοδικά και δεν ευρίσκουν καιρόν δια να μάθουν και κάτι περί της σωτηρίας της ψυχής των; Είναι ψεύδος λοιπόν μέγα, και ας προσέξουν όλοι οι κύριοι εις αυτό, καθ' ότι όλα αυτά αυτούς αφορούν.

Ας έλθωμεν τώρα, επ' ολίγον, και εις τας προφάσεις των κυριών. Με την σειράν των και αυταί λέγουν· Δεν έχομεν καιρόν, δεν ευκαιρούμεν, πνιγόμεθα έχομεν τόσες σκοτούρες, τόσες απασχολήσεις, πού να προλάβωμεν Εκκλησίαν, μελέτην Γραφής, κήρυγμα, εξομολόγησιν κ.λ.π.;

Και πράγματι, δι' ωρισμένας είναι αλήθεια αυτά. Διότι υπάρχουν μερικαί, τόσον εις τας πόλεις όσον και εις τα χωρία, που έχουν μικρά παιδιά και δεν προλαμβάνουν ούτε να πλυθούν, όχι να εκκλησιασθούν. Δι' αυτά βεβαίως υπάρχει ελαφρυντικόν. Αλλ' υπάρχουν και άλλαι, που παρ' ότι δεν έχουν τόσας φροντίδας, εν τούτοις δεν ενδιαφέρονται δια την ψυχήν των και με εγκληματικήν αδιαφορίαν δικαιολογούνται, ότι δεν έχουν καιρόν.

Αλλ' ας ερωτήσωμεν αυτάς· Είναι αλήθεια, κυρίαι μας, ότι δεν έχετε καιρόν; Τότε πώς ολόκληρα, τόσον πρωινά όσον και απογευματινά, συζητήτε περί ανέμων και υδάτων; Πού ευρίσκετε τον καιρό και ομιλείτε δια φορέματα, δια φιγουρίνια, δια σχέδια, δια μόδας, δια σκάνδαλα, δια πάσης φύσεως λεγόμενα νέα, και μόνον ολίγα λεπτά το εικοσιτετράωρον δεν ευρίσκετε δια την ψυχήν σας;

Τότε πώς σπαταλάτε ώρας ολόκληρους, σχεδόν κάθε βράδυ εις το θέατρον, εις τα σινεμά, εις τα πάρτυ, εις τας βεγγέρας, εις το χαρτί, εις τον χορόν, εις το κοσμικόν, λεγόμενον κέντρον, εις την ταβέρναν, εις τον απογευματινόν, λεγόμενον περίπατον, εις το τηλέφωνον και δεν ευρίσκετε ολίγην ώραν δια την ψυχήν σας;

Πώς τότε έχετε χρόνον δι' εκδρομάς, δι' ορειβασίας, δια παγοδρομίας, δια θάλασσαν, δια φεστιβάλ, δια καρνάβαλους, και δεν έχετε καιρόν δια την πολύτιμον ψυχήν σας.

Σεις, που ολοκλήρους ώρας ίστασθε και περιεργάζεσθε τας προθήκας των καταστημάτων· Σεις, που καταναλίσκετε ώρας εμπρός εις τον καθρέπτην· Σεις, που διαθέτετε ώρας ολοκλήρους δια το κομμωτήριον, την μανικουρίστραν, την πετικιουρίστραν· Σεις, που και ασθενείς αν είσθε..., γίνεσθε καλά, προκειμένου να μη απουσιάσητε από ένα χορό, ένα πάρτυ, ένα γάμο, έναν αρραβώνα· που Σεις, κάμνετε τις πιο παράξενες και τις πιο απίθανες τρέλλες εις βάρος πολλάκις και αυτής της υπάρξεώς σας, προκειμένου να απολαύσητε σαρκικώς και ίνα μη απολέσητε τα ψεύτικα, τα κενά, τα άνοστα, τα κατεψυγμένα κοπλιμάν, του λεγομένου καλού κόσμου· Σεις, τέλος, που τόσα και τόσα επιτυγχάνετε, δεν δύνασθε να εξοικονομήσητε μίαν ώραν την Κυριακήν δια την Εκκλησίαν, ολίγον χρόνον δια την εκάστοτε εξομολόγησίν σας, και ολίγα λεπτά την ημέραν δια την ατομικήν σας προσευχήν και θρησκευτικήν σας μελέτην; Σύγχρονες Εύες! προσέξατε, διότι υπάρχει ημέρα Κρίσεως· Και μη σας διαφεύγη, ότι και η Αγία ημών προμάμμη Εύα το ίδιο έπραξεν· Δικαιολογίαν επρόβαλεν και την ευθύνην μετεβίβασεν, αλλ' ούτε το ένα ούτε και το άλλο την απήλλαξαν της εξορίας εκ του Παραδείσου.

Προσέξατε, διότι εκτός ωρισμένων, αι άλλαι είσθε άπιστοι. Δεν θέλετε να γνωρίσητε, δεν θέλετε να πιστεύσητε και όχι ότι δεν έχετε καιρόν. Δεν θέλετε να εκκλησιασθήτε, δεν θέλετε να εξομολογηθήτε, διότι ο Πνευματικός θα σας απαγόρευση πολλά από την άνομον και άσωτον ζωήν σας. Υπάρχει λόγος που δεν πλησιάζετε τον Χριστόν. Είναι φαύλα τα έργα σας και σκοτεινή η ζωή σας και δι' αυτό δεν έρχεσθε εις τον Χριστόν και την Εκκλησίαν Του. Και ξέρετε τι λέγει ο Χριστός περί τούτου; Ακούσατε· «*Πας γαρ ο φαύλα πράσσων μισεί το φως και ουκ έρχεται προς το φως, ίνα μη ελεγχθή τα έργα αυτού· ο δε ποιών την αλήθειαν έρχεται προς το φως, ίνα φανερωθή αυτού τα έργα, ότι εν Θεώ εστιν ειργασμένα*» (*Ιωάν. γ' 20-21*).

Δι' αυτό προσέξατε, η ευθύνη σας είναι μεγάλη, τόσον δια τον εαυτόν σας, όσον και δια τα τέκνα σας και κατ' εξοχήν τα θήλεα. Διότι αν υπάρχη σήμερον τόση διαφθορά, που κάθε μέρα αυξάνει, ως και τόση απιστία, τούτο οφείλεται κατά το 99% εις εσάς τας μητέρας. Εάν διελύθη η χριστιανική οικογένεια και κατήντησε το άλλοτε ευλογημένον Χριστιανικό σπίτι απλώς Κέντρον διερχομένων, τούτο οφείλεται εξ ολοκλήρου εις εσάς τας μητέρας.

Και ακόμη, εάν τα πάρκα, τα παγκάκια, τα ακρογιάλια, τα φαράγγια, αι εξοχαί τα ημιφωτισμένα δρομάκια, τα διάφορα νυκτερινά λεγόμενα «Κλάμπς», αι διάφοραι κινηταί γκαρσονιέραι οι κακόφημοι οίκοι, αι βεράνται, οι κήποι και τα πάσης φύσεως φανερά και κρυπτά κέντρα, άτινα διαθέτουν άσυλα παρανόμου έρωτος και ευκολίας εμπορίου λευκής σαρκός, είναι κατάμεστα από νέους των 14 ετών και άνω και από νεανίδας (μηδέ των μαθητριών εξαιρουμένων) των 12 ετών και άνω, τούτο οφείλεται εις την ιδικήν σας απιστίαν, εις την ιδικήν σας αδιαφορίαν, και εις την ιδικήν σας (κατά ένα μεγάλο ποσοστόν) ηθικήν κατάπτωσιν. Και να γνωρίζητε, ότι τούτο δεν θα το διέλθητε ατιμωρητί, εάν δεν μετανοήσητε, εξομολογηθήτε και αλλάξητε τακτικήν.

Διότι, δυστυχώς, δεν ίστασθε πλησίον εις τα τέκνα σας φωτεινόν παράδειγμα χριστιανικής μητέρας. Η δε όλη συμπεριφορά σας είναι λίαν ανακόλουθος και κακή.

Και διερωτόμεθα και λέγομεν· Τί δύναται να διδάξη μία μητέρα δια της ζωής της εις την κόρην της, από ηθικήν κ.τ.τ., καθ' ην στιγμήν η μητέρα αυτή ζη παρανόμως; Τί ηθικήν να διδάξη η σύγχρονος μητέρα εις την κόρην της, που, ως επί το πλείστον, εκ παραλλήλου με τον άνδρα της έχει και το εκάστοτε «φλερτ» της και που η κόρη το γνωρίζει; Τί ηθικήν να διδάξη η σύγχρονη μητέρα, ήτις επιστρέφει τας πρωϊνάς ώρας εις το σπίτι, ερχόμενη άλλοτε από το χαρτί και άλλοτε από την γκαρσονιέρα του φίλου της; Τί ιερά, χριστιανοελληνικά ήθη και έθιμα να διδάξη μια σημερινή μητέρα την κόρην της αφού η ίδια ζη, κινείται, και συμπεριφέρεται ως «*Νεφέλη άνυδρος υπό ανέμων περιφερόμενη, ως δένδρον φθινοπωρινόν, άκαρπον*» (*Ιούδας 12*) και ως αί άπιστοι μητέρες των διαλελυμένων, υπό της απιστίας και του Σατανά, οικογενειών της Δύσεως;

Τί ηθικόν, σοβαρόν, τίμιον και ωραίον δύναται να διδάξη η μεγαλυτέρα δυστυχώς μερίς των σημερινών μητέρων, εις τας κόρας των, αι όψιν έχουσαι «ουρανίου τόξου» εκ της βαφής του προσώπου των, με μοναδικόν εξοπλισμόν ένα πακέτο σιγάρα, μία πίπα, ένα αναπτήρα, ένα καθρέπτη, ένα ρουζ, μία πούδρα, ημίγυμναι, μιμούμενοι (ώσπερ οι πίθηκοι) την κουφότητα τής Δύσεως, την λεγομένην «εξέλιξιν», φέρουσαι πότε «σορτς» και πότε ανδρικόν πανταλόνι(1), κουρεμέναι ανδρικώς, συναγωνιζό-μεναι κατά πάντα τους «υπαρξιστάς» και έχουσαι ανάγκην ενίοτε φωτεινής επιγραφής ίνα αναγνωρισθώσιν;

Μητέραι! Δυστυχώς δεν ίστασθε πισταί εν Κυρίω πλησίον των τέκνων σας ώστε να αποδώσητε Αγίους εις Χριστόν και χρηστούς εις την Κοινωνίαν. Δεν είσθε ως η Εμέλλεια η μήτηρ του Μ. Βασιλείου, η οποία απέδωσε πέντε Αγίους εκ των εννέα τέκνων της, τον Μ. Βασίλειον, τον Αγ. Γρηγόριον Νύσσης, τον Όσιον Ναυκράτιον, τον Επίσκοπον Πέτρον, και την Οσίαν Μακρίναν. Δεν είσθε ως η Νόννα η μήτηρ του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου.

Δυστυχώς είσθε πλησίον των, ίνα τους μετεδώσητε απιστίαν εις Χριστόν και αδιαφορίαν εις τα θέματα της σωτηρίας και της αιωνιότητος. Και βλέπομεν την κορούλα να ακόλουθη κατά πάντα την μητέρα. **Όλα τα μπορεί και τα κατορθώνει πλην της θρησκείας**. Προλαμβάνει το τέννις, το βόλλεϋ, το μπάνιο, το μπάσκετ, την ρυθμικήν, την Εκκλησίαν δεν την προλαμβάνει. Εις την Εκκλησίαν κουράζεται, ενώ με την δασκάλα δεν κουράζεται. Δεν μπορεί να σηκωθή το πρωί δια την Εκκλησίαν, ενώ δια την εκδρομή ημπορεί. Η κόρη όλα τα διαβάζει πλην των θρησκευτικών, όλα τα μανθάνει πλην της σωτηρίας της ψυχής της. Μητέρα και κόρη κουράζονται, εάν σηκωθούν δια την Εκκλησίαν πρωΐ, ενώ δεν κουράζονται όταν χορεύουν και όταν γλεντούν, έως το πρωΐ.

Ώστε ουδεμία δικαιολογία υπάρχει δια τον μη Εκκλησιασμόν μας, ότι δήθεν δεν έχομεν καιρόν. Έχομεν καιρόν, αλλ' ημείς δεν θέλομεν και ο Σατανάς **μας κλέβει τον πολύτιμον αυτόν χρόνον, που μας χορηγείται μόνον και μόνον, ίνα ετοιμασθώμεν προς θάνατον, που άλλωστε θα πρέπη να είναι και το κύριον έργον μας εδώ εις την γην**, ως και ο Θεοφόρος Ιγνάτιος λέγει· «*Έστι δε χριστιανού το έργον ουδέν άλλο ή το μελετάν αποθνήσκειν*».

Λέγεται δε και το εξής (που είναι μία απάντησις εις όλους τους δήθεν απησχολημένους), ότι «κάποτε εις ιερεύς εθαύμαζε τον σκύλον ενός χωρικού. Το ζώον αυτό είχε αψεγάδιαστη περιποίησιν και εμφάνισιν. Και ο ιερεύς δια να τον διδάξη, (διότι και αυτός ο «καλός άνθρωπος» δεν εκκλησιάζετο) τον ηρώτησε· Πόσον καιρόν διαθέτεις κάθε ημέρα δια την περιποίησιν του σκύλου σου;

— Περίπου δύο ώρες, είπεν ο χωρικός.

— Ωραία· Και δια την περιποίησιν της ψυχής σου, πόσον φροντίζεις; ηρώτησε και πάλιν ο ιερεύς· πόσον φροντίζεις; ηρώτησε και πάλιν ο ιερεύς·

— Α, είπεν ο χωρικός, δεν βαρυέσαι!

— Μα η ψυχή σου είναι, άνθρωπέ μου, κατωτέρα του σκύλου σου, ώστε ούτε λίγα καν λεπτά της ώρας δεν διαθέτεις την ημέρα ή έστω την εβδομάδα δι' αυτήν, και λες, δεν βαρυέσαι;

— Α, μπα! Καθόλου ούτε λεπτό! ήτο η απάντησις του χωρικού.

— Τότε λέγει, σε τόνον μελαγχολικόν, ο ιερεύς. Να σου πω ειλικρινά, αγαπητέ μου, θα προτιμούσα χίλιες φορές να ήμουν εις την θέσιν του σκύλου σου παρά της ψυχής σου.
Και ημείς, κλείοντες την απάντησιν της ενστάσεως ταύτης, ευχόμεθα από βάθους καρδίας, όπως κανείς εκ των αναγνωστών να μη συγγενεύη ψυχικώς με τον απερίσκεπτον εκείνον ζωόφιλον χωρικόν.

(1). Επί τη ευκαιρία καταχωρούμεν απογορευτικήν τινα εντολήν του Θεού, σχέσιν έχουσαν με την χρήσιν των ανδρικών ενδυμάτων εκ μέρους των γυναικών. Διότι πολλαί γυναίκες, εν αγνοία προφανώς διατελούσαι, (μητέραι και κόραι) παρασυρόμενοι από την λεγομένην «εξέλιξιν» της Δύσεως, φέρουσι ανδρικά πανταλόνια με το ελαφρόν δικαιολογητικόν, ότι τας εξυπηρετεί εις τας εκδρομάς, εις τα σπορ και ενίοτε και εις την εργασίαν των. Πάντως, ας γνωρίζωσιν ότι «*Ουκ έστε σκευή ανδρός επί γυναικί, ουδέ μη ενδύσηται ανήρ στολήν γυναικείαν, ότι ΒΔΕΔΥΓΜΑ Κυρίω τω Θεώ σου εστι πας ο ποιών ταύτα*» (*Δευτερονόμιον ΚΒ' 5*). Δηλαδή η γυναίκα δεν πρέπει να φέρη ανδρικά ούτε ο άνδρας γυναικεία (ως

πράττουν οι άνδρες κατά τας απόκρεω) διότι, όστις πράττει τούτο είναι ΒΔΕΛΥΓΜΑ (συχαμερός) εις τα μάτια του Θεού. Το ίδιον δε αναφέρει και ο ΞΒ' Κανών της ΣΤ' Οικουμενικής Συνόδου.
Όποια λοιπόν θέλει να αποφύγη την οργήν ταύτην του Θεού, να μη βάζη ανδρικά, ούτε εντός του οίκου της διότι· η κατάρα του Θεού είναι επάνω, τόσον εις αυτήν όσον και εις τα παιδιά της, εάν ενδύη αυτά ανδρικά. Η έχουσα ώτα ακούειν ακουέτω, καθ' ότι ο Θεός γνωρίζει καλύτερον των σκοτεινών τούτων, λεγομένων... αστέρων της Δύσεως.

(Απόσπασμα εκ του βιβλίου «Άλλο καλός άνθρωπος και άλλο Χριστιανός», Δ. Παναγόπουλος (1916-1982), Εκδόσεις Νεκτ. Παναγόπουλος)